

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Evropská komise navrhuje nová pravidla pro zprostředkování pojištění

Počátkem července Evropská komise zveřejnila návrh revize směrnice o zprostředkování pojištění (IMD 2), který je součástí balíčku tří legislativních návrhů majících za cíl posílit ochranu spotřebitelů v oblasti finančních služeb. Balíček dále tvoří návrh nařízení o klíčových informacích pro investory do strukturovaných retailových investičních produktů (PRIPS) a návrh revize směrnice o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů. Cílem tohoto příspěvku je shrnout hlavní navrhované změny směrnice o zprostředkování pojištění.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/92/ES ze dne 9. prosince 2002 o zprostředkování pojištění (IMD) byla do českého právního řádu transponována zákonem č. [38/2004](#) Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí a o změně živnostenského zákona. IMD zavedla jednotná pravidla pro zprostředkovatele pojištění. Upravuje postupy prodeje všech pojistných produktů, od obecných pojistných produktů, jako je pojištění domácností, motorových vozidel atp., až po pojistné produkty s investičním prvkem. IMD je v režimu tzv. minimální harmonizace, což znamená, že směrnice ukládá členským státům soubor minimálních požadavků, které musí uplatňovat. Členským státům je však ponechána možnost stanovit přísnější pravidla v závislosti na specifikách a tradicích jednotlivých trhů, než jaká stanoví směrnice. IMD 2 je taktéž v režimu minimální harmonizace.

Mezi hlavní navrhované změny patří zejména rozšíření působnosti směrnice na všechny distribuční kanály, tedy i na přímou distribuci pojistných produktů pojišťovnami, dále zvýšení informovanosti zákazníka o osobě zprostředkovatele a sjednávaného pojistného produktu, zdůraznění požadavků na odbornost zprostředkovatele a zefektivnění ustanovení týkajících se přeshraničního poskytování služeb. Změnou oproti současnému stavu je bezpochyby i to, že IMD 2 rozlišuje neinvestiční a investiční pojistné produkty. Navrhuje se, aby investiční pojistné produkty, tj. investiční životní pojištění, podléhaly přísnějšímu režimu pravidel jednání inspirovaných směrnicí MiFID.

Působnost

V současnosti se směrnice vztahuje pouze na prodej prováděný zprostředkovateli. Nově se pravidla obsažená ve směrnici budou vztahovat i na přímý prodej pojistných produktů pojišťovnami a tím nepřímě i na jejich zaměstnance. Zákazníkovi by se tak měla dostat stejná úroveň odborné péče bez ohledu na distribuční kanál, jakým si zákazník pojistný produkt pořídí.

Odbornost

Podle článku 4 odstavce 1 IMD musí mít zprostředkovatelé pojištění přiměřené znalosti a schopnosti, které stanoví domovský členský stát. Tento požadavek zůstává v návrhu IMD 2 zachován, navíc je Komise oprávněna přijmout akt v přenesené pravomoci k upřesnění pojmu přiměřené znalosti a schopnosti a dále k upřesnění kritérií pro stanovení odborné kvalifikace, zkušeností a dovedností. Návrh předpokládá, že si zprostředkovatelé budou obnovovat své znalosti a schopnosti

prostřednictvím průběžného odborného rozvoje.

Informační povinnost a pravidla jednání se zákazníkem

Platné znění IMD obsahuje určitá pravidla jednání zprostředkovatelů se zákazníkem a předšmluvní informační povinnosti s cílem posílit pozici zákazníka, aby učinil informované rozhodnutí. Článek 15 návrhu IMD zavádí obecný princip pro zprostředkovatele i pojišťovnu jednat čestně, spravedlivě a profesionálně v souladu s nejlepšími zájmy zákazníků. Informace poskytnuté zákazníkovi musí být korektní, jasné a neklamavé. Dále se navrhuje, aby měl spotřebitel před uzavřením pojistné smlouvy informace o pojistném produktu, které mu umožní učinit informované rozhodnutí.

Po vzoru návrhu MiFID 2 i IMD 2 definuje křížový prodej (cross-selling). Článek 21 návrhu IMD 2 zavádí rámec pro křížový prodej s cílem zajistit, aby byli zákazníci řádně informováni a aby je tyto postupy nepoškozovaly. IMD 2 křížový prodej definuje jako nabízení pojistného produktu nebo služby spolu s jinou službou nebo produktem jako součást balíčku nebo jako podmínku pro stejnou dohodu nebo balíček. Mezi formy křížového prodeje patří především praktiky vázání produktů, kdy se dohromady v jednom balíčku prodávají pojistná služba nebo produkt a jedna nebo více doplňkových služeb, přičemž pojistnou službu nebo produkt zákazník nemůže získat samostatně a praktiky sdružování produktů, kdy se dohromady v jednom balíčku prodávají pojistná služba nebo produkt a jedna nebo více doplňkových služeb, přičemž pojistnou službu nebo produkt lze zakoupit i samostatně, ale ne nezbytně za stejných podmínek jako v balíčku. Sdružování produktů IMD 2 povoluje, vázání nikoli.

Investiční pojistné produkty

Navrhuje se zavést novou kapitolu stanovící další požadavky, které se vztahují k prodeji pojistných investičních produktů. Je v něm patrná inspirace návrhem MiFID II, a to v oblasti střetu zájmů a ustanovení na ochranu investorů s cílem harmonizovat prodejní postupy u všech investičních produktů. Podle návrhu by informace poskytované zákazníkovi měly být korektní, jasné a neklamavé. Zákazníkovi by měly být poskytnuty informace o zprostředkovateli nebo pojišťovně a jejich službách, o pojistných službách a navrhovaných investičních strategiích, jejichž součástí by měly být vhodné pokyny a upozornění týkající se rizik spojených s investicemi do těchto produktů nebo určitých investičních strategií a dále informace o nákladech a souvisejících poplatcích. Tyto informace by měly být poskytnuty ve srozumitelné formě takovým způsobem, aby zákazníci byli schopni pochopit povahu a rizika nabízeného pojistného produktu a následně učinit informované investiční rozhodnutí. IMD 2 rovněž stanoví, za jakých podmínek je poradenství poskytováno nezávisle. Je tomu tak za následujících podmínek: pojišťovací zprostředkovatel nebo pojišťovna posoudí dostatečně velký počet pojistných produktů, které jsou dostupné na trhu. Pojistné produkty by neměly být omezeny na pojistné produkty vydané nebo poskytované subjekty s úzkým propojením na investičního zprostředkovatele nebo pojišťovnu. Další podmínkou je, že pojišťovací zprostředkovatel nebo pojišťovna nepřijme ani nezíská poplatky, provize ani jiné peněžní výhody placené či poskytnuté třetí stranou nebo osobou jednajícím jménem třetí strany v souvislosti s poskytováním této služby zákazníkům. Komise je zmocněna k přijímání aktů v přenesené pravomoci týkajících se opatření zaručujících, že pojišťovací zprostředkovatelé a pojišťovny při pojistném zprostředkování svým klientům jednají v souladu se stanovenými zásadami.

Článek 25 návrhu IMD 2 nese název posouzení vhodnosti a přiměřenosti a podávání zpráv klientům. Navrhuje se, aby pojišťovací zprostředkovatel nebo pojišťovna při poskytování poradenství posuzovali vhodnost pojistného produktu. Musí získat informace o znalostech a zkušenostech klienta v relevantní oblasti, pokud jde o specifický typ produktu nebo služby, dále informace o jeho finanční situaci a investičních cílech. Na základě získaných informací zákazníkovi doporučí pojistný produkt, který je pro něj vhodný. Při prodejkách bez poskytnutí poradenství pojišťovací zprostředkovatel nebo

pojišťovna posuzuje přiměřenost produktu. Musí získat informace o znalostech a zkušenostech klienta v oblasti investic, pokud jde o specifický typ nabízeného nebo zákazníkem požadovaného produktu nebo služby za účelem posouzení, zda jsou pojistný produkt nebo služba pro zákazníka vhodné. Návrh dále obsahuje požadavek zákazníkům poskytovat pravidelné zprávy týkající se poskytovaných služeb. Tyto zprávy zahrnují pravidelná sdělení zákazníkům zohledňující druh a složitost dotčených pojistných produktů, povahu poskytované služby a podle potřeby náklady spojené s transakcemi a službami prováděnými jménem klienta. Ve srovnání s MiFID 2, IMD 2 neobsahuje výjimky z povinnosti provést test přiměřenosti u prodejů bez poskytnutí poradenství (například u prodeje nekomplexních produktů, jak stanoví MiFID 2). To by mohlo nasvědčovat tomu, že Komise usuzuje, že všechny investiční pojistné produkty jsou komplexní.

Sankce

Navrhuje se zavést přísnější pravidla týkající se sankcí. Příslušné orgány dohledu budou muset zveřejňovat sankce nebo opatření k nápravě uložená za porušení vnitrostátních předpisů členských přijatých k provedení směrnice, včetně typu a povahy porušení a totožnosti osob za ně odpovědných, pokud by zveřejnění významně nenarušilo pojistné trhy. Pokud by zveřejnění způsobilo zúčastněným stranám nepřiměřenou škodu, příslušné orgány sankce zveřejní anonymně. Členské státy poskytnou každoročně EIOPA souhrnné informace o uložených správních sankcích. EIOPA zveřejní tyto informace ve výroční zprávě.

Závěr

Návrh Evropské komise bude následně projednán Radou a Evropským parlamentem, je tedy možné, že ještě dozná změn. Výše uvedené body zdaleka nejsou vyčerpávajícím výčtem změn, které připravovaná IMD 2 přinese. Mezi další lze jmenovat otázku odměňování nebo zpřesnění a zefektivnění ustanovení týkajících se přeshraničního poskytování služeb v rámci Evropské unie, přičemž pro zprostředkovatele tak bude snadnější provozovat přeshraniční činnost.

Navrhovaná úprava má potenciál přispět ke zvýšení ochrany spotřebitele na finančním trhu. Jaká však bude reálná situace, ukáže až praxe.

JUDr. Helena Balvínová,

doktorandka na Katedře finančního práva a finanční vědy PF UK

Další články:

- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Doručování soudních písemností ze zahraničí do ČR](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc únor 2026](#)
- [Digital Fairness Act a influencer marketing - cesta ke konci roztržitosti regulace?](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc leden 2026](#)
- [IATA Travel & Cargo akreditace v letectví - v čem spočívají její výhody?](#)
- [Digital Omnibus o AI: návrh nařízení o zjednodušení pravidel pro umělou inteligenci](#)
- [Rozhodčí nálezy vydané ruskými rozhodčími soudy a jejich uznání a výkon na území EU](#)
- [Environmentální tvrzení společností v hledáčku EU: Jak se vyhnout greenwashingu a obstát v nové regulaci?](#)
- [AIFMD II v České republice: Schvalovací proces a co čeká investiční společnosti](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc prosinec 2025](#)